

คำนำ

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และสภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้มี คำสั่งที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยกำหนดถึงความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้มีคำสั่งกำหนดให้ใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป เพื่อให้ครู และพี่เลี้ยง สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรม ประสบการณ์อย่างมี ประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในฉบับนี้

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน
สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
เมษายน 2567

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
- ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๑
- วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๑
- ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศบส. ๑๖ ลุมพินี	๑
- วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศบส. ๑๖ ลุมพินี	๒
- หลักการจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๓
- จุดหมายการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)	๓
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)	๔
- ภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัยสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศบส. ๑๖ ลุมพินี	๕
- เป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศบส. ๑๖ ลุมพินี	๕
- โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศบส. ๑๖ ลุมพินี	๕
- สารະการเรียนรู้	๕
๑. ประสพการณั้สำคัญ	๕
๒. สารະที่ควรเรียนรู้	๕
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๑ เรื่งราวเกียวกับตัวเด็ก	๑๑
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๒ เรื่งราวเกียวกับบุคคลและสถานทีแวดล้อมเด็ก	๑๓
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๓ ธรรมชาตืรอบตัว	๑๕
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	๑๖
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๕ วันสำคัญ	๑๘
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๖ ท้องถืนของเรา	๑๙
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๗ ปรัชญาของเศรษฐุกิจพอเพียง	๑๙
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๘ อาเชียน EEC	๒๑
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๙ สะเต็มศีกษา	๒๑
- สารະที่ควรเรียนรู้ที่ ๑๐ โตไปไม่โกง	๒๒
กำหนดเวลาเรียน	๒๔
โครงสร้างหน่วยประสพการณั้ (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)	๒๔
การจัดประสพการณั้การเรียนรู้ (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)	๓๒
ตารางกัจกรรมประจำวัน	๓๙
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	๔๐
สื่อและแหล่งการเรียนรู้	๔๐
การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี	๔๑
การประเมินพัฒนาการ	๔๓
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศีกษา	๔๔
ภาคผนวก	๔๖

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

.....

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง ๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้อ อารมณ์ และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

.....

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคน ให้ได้รับกาพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศูนย์บริการสาธารณสุข ๑๖ ลุมพินี

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศูนย์บริการสาธารณสุข ๑๖ ลุมพินี จัดการพัฒนาเด็กอายุ ๓ - ๔ ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการทางสมองของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพ ผ่านการเล่น การช่วยเหลือตนเอง มีทักษะในการดำรงชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความรัก ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิต และพัฒนาเด็กมีพัฒนาการ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้การส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้อ อารมณ์ และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

วิสัยทัศน์

ในปี ๒๕๖๔ สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศูนย์บริการสาธารณสุข ๑๖ ลุมพินี เป็นสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ที่ได้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสุขและเหมาะสมตามวัย ให้มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก บุคลากรมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและเด็กมีทักษะการคิดเชิงบริหาร (EF) มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัยทุกด้าน โดยผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้

พันธกิจ

๑. พัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล
๒. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการทำงานทางสมองด้วยประสบการณ์ตรงและกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม ด้วยการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
๓. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้แบบองค์รวม ด้าน ทักษะการคิดเชิงบริหาร (Executive function, EF) ความรู้รอบด้าน ให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง ตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการด้าน EF อย่างเหมาะสม
๔. นำอำนวยการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของสังคม และสถานศึกษา
๕. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันของ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๑๖ ลุมพินี

เป้าหมาย

๑. ร้อยละ ๘๐ ของเด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูมีทักษะการคิดเชิงบริหารอยู่ในระดับดี
๒. ร้อยละ ๘๐ ของเด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูมีพัฒนาการทุกด้านเหมาะสมตามวัย
๓. ร้อยละ ๘๐ ของเด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูมีภาวะโภชนาการปกติ
๔. ร้อยละ ๙๐ บุคลากรได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กปฐมวัย และความรู้เรื่องการส่งเสริมทักษะทางสมอง (EF) เพื่อให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน ให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง
๕. ร้อยละ ๗๐ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมของสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันของ ศูนย์บริการสาธารณสุข

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่ เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มี คุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
๒. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
๓. ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย ได้ลงมือกระทำ ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
๕. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่าง สถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัวยุ ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จุดหมายการศึกษาปฐมวัย

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

จุดหมาย

การพัฒนาเด็กอายุ ๒-๓ ปี มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี
๒. สุขภาพจิตดีและมีความสุข
๓. มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี
๒. ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

๓. มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

๓. พัฒนาการด้านสังคม

๔. รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
๕. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

๖. สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย
๗. สนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์

พัฒนาการด้านร่างกาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะที่ ๑.๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีน้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๒. มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๓. มีเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

คุณลักษณะที่ ๑.๒ มีร่างกายแข็งแรง

สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีภูมิต้านทานโรค ไม่ป่วยบ่อย
๒. ขับถ่ายเป็นเวลา
๓. รับประทานอาหารที่เหมาะสมกับวัย
๔. นอนและพักผ่อนที่เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๒ ใช้วิริยะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

คุณลักษณะที่ ๒.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. วิ่งและหยุดได้ทันที และเริ่มวิ่งใหม่ ๒. นั่งยอง ๆ เล่น โดยไม่เสียการทรงตัว ๓. เดินถอยหลังได้ ๔. เดินขึ้น ลง บันได โดยมีมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยมีสองเท้าในชั้นเดียวกัน ๕. กระโดดอยู่กับที่ โดยเท้าพื้นพื้นทั้ง ๒ ข้าง

คุณลักษณะที่ ๒.๒ ใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์มือ – ตา ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. วางก้อนไม้ซ้อนกันได้ ๔-๖ ก้อน ๒. เปิดพลิกหนังสือได้ที่ละแผ่น ๓. จับสีเทียนแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ ๔. เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่อง หรือเส้นตรงแนวตั้ง

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๓ มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๓.๑ ราเริงแจ่มใส

สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีกิริยาท่าทางส่วนใหญ่อารมณ์ดี ๒. ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย ๓. มีแววตาที่มีความสุข

คุณลักษณะที่ ๓.๒ แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. แสดงความรักต่อผู้อื่น ๒. แสดงความกังวลเมื่อแยกจากคนใกล้ชิด ๓. แสดงความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่าง ๆ สำเร็จ ๔. ชอบพูดคำว่า “ไม่” แม้จะเป็นสิ่งที่ต้องการ

คุณลักษณะที่ ๓.๓ สนใจและมีความสุขกับธรรมชาติ สิ่งสวยงาม ดนตรีและจังหวะการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ตอบสนองต่อธรรมชาติ อย่างเพลิดเพลิน ๒. ตอบสนองต่อเสียงเพลง จังหวะดนตรี อย่างเพลิดเพลิน ๓. ตอบสนองต่อสิ่งสวยงามต่าง ๆ อย่างเพลิดเพลิน

พัฒนาการด้านสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๔ รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

คุณลักษณะที่ ๔.๑ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ชอบการออกไปเที่ยวนอกสถานที่ ๒. แสดงความเป็นเจ้าของกับสิ่งของของตนเอง ๓. ชอบเก็บสิ่งของของตนเองไว้ใกล้ตัว

คุณลักษณะที่ ๔.๒ เล่นและร่วมทำกิจกรรมกับผู้อื่นได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ชอบเล่นของเล่นคนเดียว ๒. เล่นร่วมกับคนอื่นแต่ต่างคนต่างเล่น ๓. รอคอย ช่วงสั้น ๆ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๕.๑ ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ตามวัยที่บ้าน

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ใช้ช้อนตักอาหารเข้าปาก แต่หกบ้าง ๒. ชอบช่วยเหลืองานบ้านง่ายๆ ๓. สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย ๔. บอกได้ว่าตนเองต้องการขยับถ่าย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๖ สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๖.๑ รับรู้และเข้าใจความหมายได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ๒ คำสั่งต่อเนื่อง ๒. สนใจฟังนิทานง่าย ๆ ๓. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง ๔. สนใจดูหนังสือนิทานภาพ

คุณลักษณะที่ ๖ แสดงออกและ/หรือ พุทธสื่อความหมายได้

สภาพที่พึงประสงค์
๑. พุดคำต่อกัน เช่น ไปเที่ยว ๒. พุดเป็นวลีสั้นๆ ๓. มักจะถามคำถาม “อะไร” และ “ทำไม”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๗ สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

คุณลักษณะที่ ๗.๑ สนใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

สภาพที่พึงประสงค์
๑. สังเกต สำรวจ ลองผิดลองถูกกับคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ ๒. อยากเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ๓. ถามบ่อยถามซ้ำ ๔. จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น

คุณลักษณะที่ ๗.๒ เรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ

สภาพที่พึงประสงค์
๑. เลียนแบบคำพูดที่ผู้ใหญ่พูด ๒. เลียนแบบการกระทำผู้ใหญ่หรือเด็กอื่น ๓. พยายามเลียนเสียงต่างๆ

คุณลักษณะที่ ๗.๓ สำรวจโดยใช้ประสาทสัมผัส

สภาพที่พึงประสงค์
๑. สำรวจตามตุ้ลื่นซึก ชั้นวางของ ตะกร้าผ้า ๒. ชอบเล่น ลากดึง ผลัก โยน ๓. ชอบวางรูปทรงลงช่อง ๔. ค้นหาของที่ถูกล็อก โดยมียสิ่งปกปิด ๒-๓ ชั้น ๕. ชอบละเลงสีด้วยมือ

ภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัย
สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย

๑. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการทำงานทางสมองด้วยประสบการณ์ตรงและกิจกรรมหลัก
 - ๗ กิจกรรม ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
 ๒. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้แบบองค์รวม ด้าน EF ความรู้รอบด้าน ให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง
 ๓. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน
- สำนักอนามัย

เป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย
สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย

ร้อยละ ๘๐ ของเด็กที่เข้ารับการเลี้ยงดูมีพัฒนาการทุกด้านเหมาะสมตามวัย

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา โดยยึดถือหลักการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็น องค์กรวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ ต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น มากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการพึ่งพาตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป จึงได้กำหนดไว้ดังนี้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เด็กได้ลงมือ ทำด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะระยะแรก เริ่มชีวิตและช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของ ชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และความ กระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมี ความสามารถในการสร้าง

ความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะ สัมพันธ์เป็นทักษะพื้นฐานที่ จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ประสบการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา ของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กมีประสบการณ์ตรงด้วยการใช้ ประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การสร้างความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้คน และสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้น การฝึกทักษะต่าง ๆ ต้องให้เด็กมี ประสบการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จาก การเลียนแบบ ลองผิดลองถูก สำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติ รอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสบการณ์สำคัญแบบองค์ รวมที่ยึดเด็กเป็น สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มี โอกาส พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำ กิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของ ตนเอง

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม
๑. การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะดนตรี
๒. การเคลื่อนไหว และการทรงตัว
๓. การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ และระบบประสาท
๔. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
๕. การวาด
๖. การเขียนขีดเขียน
๗. การปั้น
๘. การฉีก
๙. การตัดปะ
๑๐. การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว
๑๑. การรักษาความปลอดภัย

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็ก ได้ แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่างกายแข็งแรง ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อ ตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู เป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กรู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัย ไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม

๑. การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง
๒. การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข
๓. การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก
๔. การเล่นอิสระ
๕. การเล่นบทบาทสมมติ
๖. การชื่นชมธรรมชาติ
๗. การเพาะปลูกอย่างง่าย
๘. การเลี้ยงสัตว์
๙. การฟังนิทาน
๑๐. การร้องเพลง
๑๑. การท่องคำคล้องจอง
๑๒. การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ตามความสนใจ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว ในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กมีโอกาสได้เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกัน หรือต่างเพศ อย่างสม่ำเสมอ

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม

๑. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย
๒. การเล่นอย่างอิสระ
๓. การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น
๔. การแบ่งปันหรือการให้
๕. การอดทนรอคอยตามวัย
๖. การใช้ภาษาบอกความต้องการ
๗. การออกไปเล่นนอกบ้าน
๘. การไปสวนสาธารณะ
๙. การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็ก ได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้ พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส จดจำชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม

๑. การตอบคำถามจากการคิด
๒. การเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม
๓. การเรียงลำดับเหตุการณ์
๔. การยืดหยุ่นการคิดตามวัย
๕. การจดจ่อใส่ใจ
๖. การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีส่นและรูปทรงที่ต่างกัน
๗. การฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว
๘. การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้น ๆ
๙. การพูดบอกความต้องการ
๑๐. การเล่าเรื่องราว
๑๑. การสำรวจ
๑๒. การทดลองอย่างง่าย ๆ
๑๓. การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน
๑๔. การคิดตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่าย ๆ ด้วยตนเอง
๑๕. การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๒. สาระที่ควรเรียนรู้ สาระที่จะให้เด็กอายุ ๒-๓ ปี เรียนรู้ ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองเป็น ลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการ อบรม เลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัย ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ และเพศของตนเอง การเรียกชื่อ ส่วนต่าง ๆ ของใบหน้าและร่างกาย การดูแลตนเองเบื้องต้น โดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การ ขับถ่าย การรับประทานอาหาร การถอดและใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวกับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขันและเรื่องราว เหตุการณ์ที่สนุกต่างๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น การปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามท้องถิ่นที่อยู่อาศัยอยู่และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส คมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ชรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การนับสิ่งต่างๆ
- การจัดคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก
- การอ่านในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย

๑. ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล
๒. ลักษณะรูปร่าง หน้าตาและเพศ
๓. ชื่อ รูปร่างหน้าที่และการดูแลรักษาส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๔. การดูแลรักษาความสะอาดอย่างง่าย ๆ
๕. การแบ่งปัน
๖. การรับประทานอาหารด้วยตนเอง
๗. การเลือกรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
๘. การยอมรับผู้อื่น
๙. การแสดงความรู้สึกที่ เหมาะสม
๑๐. การเป็นผู้นำและผู้ตาม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคล ภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวของญาติ หรือผู้เลี้ยงดูวิธีปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทักทาย การไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยวตลาดและ สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน การเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ด้านอารมณ์ จิตใจ
- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ ประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์ที่สนุกต่างๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกลูกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- การนับสิ่งต่าง ๆ
- การจับคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย

๑. ลักษณะของบ้าน
๒. ความสำคัญความหมายของครอบครัว
๓. ชื่อบุคคลในครอบครัว
๔. ชื่อ รูปร่างลักษณะหน้าตา ของบุคคลในครอบครัว
๕. ชื่อของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ตั้ง
๖. บุคคลในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๗. หน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๘. กฎระเบียบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๙. อาชีพในชุมชน

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ รอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ การเล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ ต่าง ๆ ที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะ ประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลกขบขัน และเรื่องราว เหตุการณ์ที่สนุกต่างๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และความเป็นไทย ด้านสติปัญญา
- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหรือปริมาณ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ขรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน
- การนับสิ่งต่างๆ

- การจับคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย	
๑. สิ่งมีชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ - รูปร่างลักษณะ - ความเหมือน และความแตกต่าง - ความเมตตาากรุณา
๒. สิ่งไม่มีชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อ - ลักษณะ - ความเหมือนและความแตกต่าง
๓. ฤดูกาล	<ul style="list-style-type: none"> - ชื่อฤดูกาล - การปฏิบัติตน ให้เหมาะสมกับฤดู - การรักษาสุขภาพ
๔. กลางวัน กลางคืน	<ul style="list-style-type: none"> - รูปร่าง ลักษณะของดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ - ข้อแตกต่างของกลางวัน และกลางคืน - การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน กลางคืน

๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อและของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่าย ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สีรูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส

ประสบการณ์

ด้านร่างกาย

- การเคลื่อนไหวอยู่กับที่และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่
- การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์
- การเล่นเครื่องเล่นสนาม
- การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส
- การเขียนภาพและการเล่นกับสี
- การปั้นและการประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ
- การปฏิบัติตามสุขภาพอนามัย
- การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

ด้านอารมณ์ จิตใจ

- การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรีง่าย ๆ เช่น เครื่องดนตรีประเภทเคาะประเภทตี ฯลฯ
- การร้องเพลง
- การชื่นชมและสร้างสรรค์ สิ่งที่สวยงาม
- การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องสนุก ตลก ขบขัน และเรื่องราวเหตุการณ์ที่สนุกต่างๆ
- การเล่นอิสระ
- การเล่นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

- การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ด้านสังคม

- การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง
- การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การแก้ปัญหาในการเล่น
- การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และความเป็นไทย

ด้านสติปัญญา

- การรู้จักสิ่งต่าง ๆ ด้วยการฟัง การมอง การสัมผัส ชิมรส ดมกลิ่น
- การเชื่อมโยงภาพ ภาพถ่าย และรูปแบบต่าง ๆ กับสิ่งของหรือสถานที่จริง
- การรับรู้และแสดงความรู้สึกละเอียดผ่านสื่อ วัตถุ ของเล่นและผลงาน
- การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุ
- การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของเรื่องราวที่สนใจ
- การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งของต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน
- การสำรวจและอธิบายความเหมือนและความแตกต่าง
- การจับคู่ จำแนก จัดกลุ่ม
- การเปรียบเทียบ เช่น สั้น / ยาว ชรุขระ / เรียบ ฯลฯ
- การเปรียบเทียบจำนวนน้อยกว่า มากกว่าเท่ากัน
- การนับสิ่งต่างๆ
- การจับคู่ หนึ่งต่อหนึ่ง
- การฟังเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง คำกลอน
- การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ ที่สื่อความหมายต่อเด็ก

สาระย่อย
๑. เครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะรูปร่าง สี ขนาด ผิวสัมผัส - วิธีการใช้ ประโยชน์ - การเก็บรักษา การทำความสะอาด
๒. การคมนาคม <ul style="list-style-type: none"> - ประเภท - ชื่อของยานพาหนะ แต่ละประเภท - วิธีการเลือกใช้ยานพาหนะที่เหมาะสม
๓. การสื่อสาร <ul style="list-style-type: none"> - ชื่อเครื่องมือการสื่อสาร - รูปร่าง, ลักษณะ

นอกจากสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๔ สาระที่ควรเรียนรู้แล้ว สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย ได้กำหนดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับนโยบายและจุดเน้น ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และ ความเป็นไทย โดยมีสาระรายละเอียด สาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๕ วันสำคัญ เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนาและ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและความเป็นไทย ทั้งของชาติและของชุมชนท้องถิ่น

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	ตัวอย่างวันสำคัญต่างๆ	หมายเหตุ
๑	วันสำคัญทางศาสนา (๑) วันสำคัญทางศาสนาพุทธ (๒) วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม (๓) วันสำคัญทางศาสนาคริสต์ (๔) วันสำคัญทางศาสนาอื่น	๑. วันมาฆบูชา ๒. วันวิสาขบูชา ๓. วันอาสาฬหบูชา ๔. วันเข้าพรรษา ๕. วันออกพรรษา ๖. วันพระ ฯลฯ ๑. วันฮารีรายอ ๒. วันเมาลิต ๓. วันถือศีลอด ฯลฯ วันคริสต์มาส ฯลฯ แต่ละท้องถิ่นพิจารณาตามความเหมาะสม	
๒	วันสำคัญของชาติ	๑. วันเฉลิมพระชนมพรรษา รัชกาลที่๙ (วันพ่อ) ๒. วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระพันปีหลวง (วันแม่) ๓. วันเฉลิมพระชนมพรรษา รัชกาลที่๑๐ ๔. วันปิยมหาราช ๕. วันรัฐธรรมนูญ	
๓	วันสำคัญทางประเพณีและ วัฒนธรรม	๑. วันลอยกระทง ๒. วันสงกรานต์ ๓. วันสำคัญในแต่ละภาค - ภาคเหนือ เช่น ประเพณีฮี้เป็ง ฯลฯ - ภาคกลาง เช่น ประเพณีแข่งเรือ พาย/แห่นางแมว ฯลฯ - ภาคใต้ เช่น ประเพณีชักพระ ฯลฯ	

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	ตัวอย่างวันสำคัญต่างๆ	หมายเหตุ
		- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ประเพณี เช่น บุญบั้งไฟ ฯลฯ	
๔	วันสำคัญอื่น ๆ	๑. วันเด็ก ๒. วันครู ฯลฯ	

๒.๖ ท้องถิ่นของเรา

๑. คำขวัญกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพฯ ดุจเทพสร้าง เมืองศูนย์กลางการปกครอง วัด วัง งามเรืองรอง เมืองหลวงของประเทศไทย

๒. ปัญหาชุมชนและสังคม

ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน มีรายได้น้อยแต่รายจ่ายเพิ่มมากขึ้นค่าครองชีพสูงขึ้น

๓. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

คนไทยสมัยโบราณมีวิถีชีวิตอยู่กับธรรมชาติเมื่อเจ็บป่วยก็ดูแลรักษาสุขภาพด้วยภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา เช่น การนวด อบสมุนไพร ใช้น้ำมันสมุนไพร การเจ็บป่วยกับยาสมุนไพร ตลอดจนการใช้ภูมิปัญญาเครื่องจักรสาน การทำไม้กวาดดอกหญ้า ภูมิปัญญาการทำอาหารคาว - หวาน ภูมิปัญญาการเล่นพื้นบ้าน

๒.๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มีหลักพิจารณาอยู่ ๕ ส่วน ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ

๓. ค่านิยม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ ดังนี้

๓.๑ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๓.๒ ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

๓.๓ การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และ ไกล

๔. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

๔.๑ เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความ ระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๔.๒ เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความ ซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

๕. แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยีประการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๑ พอมีพอกิน ปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน ๒-๓ ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือน เหลือจึงขายไป

๕.๒ พอกอยู่พอใช้ ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ใช้แต่ของที่เป็ธรรมชาติ (ใช้ จุลินทรีย์ผสมน้ำอุ้พื้นบ้าน จะสะอาดกว่าใช้น้ำยาเคมี) รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่า รักษาพยาบาล)

๕.๓ พอกพอใจ เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ปัญญาจะไม่เกิด

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น การจัดกิจกรรมที่ผสมผสานหรือบูรณา การในทุกกิจกรรมเป็นการจัดกระบวนการเรียน รู้ที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรง คุณครูมีการจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกันทำให้เด็กได้รับความรู้ ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ได้รับรู้และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมี ความสุขสนุกสนาน ทำให้เด็กค่อยๆซึมซับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และกล้าแสดงออกในด้านการ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้เกิดคามรู้สึกรักและมีความอนุรักษ์ในการรักษาธรรมชาติ มีความภาคภูมิใจ รักใน บ้านเกิดของตน

กิจกรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน และคุ้นเคยเป็นอย่างดี ประกอบกับการที่ครูได้จัดสภาพแวดล้อม กระตุ้นและชี้แนะเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เมื่อเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมทุกครั้งจึงส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้เผชิญกับปัญหาและได้ฝึกประสบการณ์ การแก้ปัญหาโดยเด็กมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การเปิดโอกาสให้เด็ก ปฐมวัยได้ลงมือกระทำและคิดด้วยตัวเอง ครูสนับสนุนให้เด็กควบคุมตนเองในการแก้ปัญหาในแต่ละ กิจกรรมโดยการทำซ้ำๆ ตามความพอใจจะช่วยให้เด็กปฐมวัยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ ในเรื่องของกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ว่าการที่เด็ก ได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติหรือทำ แบบฝึกหัดบ่อยๆ จนทำได้อย่างคล่องแคล่วและมีแรงจูงใจ มีความสนใจเข้าถึงเป้าหมายและคุณค่าของสิ่งที่ทำ ทั้งนี้เพราะเด็กปฐมวัยต้องการได้รับการฝึกฝนให้เกิดทักษะซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่าง การ

เชื่อมโยงและการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้เพราะการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือ การให้เด็กได้ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง

การจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การนำหลักความพอเพียงปรับประยุกต์ใช้กับเด็กปฐมวัย

๑. ใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการจัดกิจกรรมทั้ง ๖ กิจกรรมหลัก
๒. สอดแทรกเชื่อมโยงจากประสบการณ์ตรงทั้งในและนอกห้องเรียน

๒.๘ อาเซียน EEC

เป้าหมายและจุดเน้นที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเมื่อนำกรอบหลักสูตรการศึกษาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้ในสถานศึกษาแล้วดังนี้

เป้าหมาย

๑. เพื่อให้เด็กมีความรู้ท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน
๒. เพื่อให้เด็กเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง สังคม ท้องถิ่น ประเทศชาติและประชาคมอาเซียน
๓. เพื่อให้เด็ก รู้ เข้าใจ สามารถใช้ภาษาท้องถิ่น และภาษาอื่นๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนในการสื่อสาร

จุดเน้น

๑. พัฒนาเด็กให้มีความรู้ ความเข้าใจและเชื่อมโยงท้องถิ่นของตนสู่ประชาคมอาเซียน
๒. พัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาประจำชาติ ภาษาถิ่น และภาษาอื่นๆ
๓. พัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และการพัฒนาตนเอง
๔. พัฒนาเด็กให้ยอมรับในความแตกต่างของเชื้อชาติ ศาสนา ภาษาและวัฒนธรรม

๒.๙ สะเต็มศึกษา

สะเต็มศึกษา (STEM Education) เป็นแนวการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่บูรณาการศาสตร์ ๔ ศาสตร์เข้าด้วยกันโดยนำเอาตัวอักษรตัวแรกของศาสตร์ทั้ง ๔ มารวมกันได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineer) และ คณิตศาสตร์ (Mathematics) โดยมีหลักแนวคิดในการนำเอาความรู้มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รายละเอียดของศาสตร์ทั้ง ๔ มีดังต่อไปนี้

วิทยาศาสตร์ (S) เป็นศาสตร์ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ วิทยาศาสตร์จะมีองค์ประกอบ ๘ สาระการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม สารและสมบัติของสาร แรงและการเคลื่อนที่ พลังงาน กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ธรรมชาติวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งประกอบด้วยทักษะต่างๆได้แก่ การสังเกต การสำรวจ การจำแนก การลงความเห็น การวัด การพยากรณ์ การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปสกับสเปส และสเปสกับเวลา เป็นต้น

เทคโนโลยี (T) เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ มาใช้ ตัวอย่างเทคโนโลยีในระดับปฐมวัย เช่น แวนชยาย อุปกรณ์เครื่องชั่ง ตวง วัด ไม้บรรทัด รอก เป็นต้น

วิศวกรรมศาสตร์ (E) เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับการออกแบบ การวางแผน การสร้าง

คณิตศาสตร์ (M) เป็นศาสตร์ที่พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล การแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน โดยสาระคณิตศาสตร์จะประกอบด้วย จำนวนและการดำเนินการ (เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข จำนวน ลำดับที่ การรวมจำนวน การแยกจำนวน) การวัด เรขาคณิต พีชคณิต การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาจะดำเนินตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Process) ในระดับปฐมวัยซึ่งทาง สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ให้หลักของการดำเนินการดังนี้

การตั้งประเด็นคำถามหรือปัญหา ซึ่งลักษณะของคำถามจะเป็น คำถามปลายเปิดที่นำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ เช่น คำถามอย่างไร ทำไม

๑. การสำรวจตรวจสอบ เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การสำรวจ การวัด การทดลอง การสอบถามข้อมูลจากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ

๒. การอธิบายเพื่อตอบคำถามในสิ่งที่สงสัยโดยมีข้อมูลหลักฐานที่สนับสนุน ซึ่งในระดับปฐมวัย เด็กอาจจะไม่สามารถอธิบายข้อมูลและหลักฐานที่สนับสนุนได้ แต่จะเป็นขั้นที่เด็กได้ข้อมูลที่พบจากการสำรวจตรวจสอบ ทำความเข้าใจกับข้อมูลนั้น

๓. การนำเสนอการสำรวจตรวจสอบอย่างง่าย ซึ่งในระดับปฐมวัยจะสามารถทำได้โดยการบอกเล่า การวาดภาพสื่อสาร การแสดงท่าทาง การประดิษฐ์ชิ้นงานเพื่อสะท้อนข้อค้นพบ เป็นต้น

สิ่งที่ครูปฐมวัยต้องคำนึงในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา คือ ครูควรต้องกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ทักษะกระบวนการคิดโดยการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้เด็กได้นำความรู้และประสบการณ์มาออกแบบเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทำกิจกรรม

๒.๑๐ โตไปไม่โกง

โตไปไม่โกง ระดับชั้นปฐมวัยประกอบด้วย ๕ สาระ

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต

คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- พูดความจริง
- ไม่ลักขโมย
- ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญา
- กล้าเปิดเผยความจริง
- รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม

๒. การมีจิตสาธารณะ

คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการกระทำใดๆเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ร่วมดูแลสังคม
- รับผิดชอบส่วนรวม
- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ
- ไม่เห็นแก่ตัว

๓. ความเป็นธรรมทางสังคม

คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นึกถึงใจเขาใจเรา
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- รับฟังผู้อื่น
- เคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- กตัญญูอย่างมีเหตุผล
- คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด

๔. การกระทำอย่างรับผิดชอบ

คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด
- มีระเบียบวินัย
- เคารพกฎ กติกา
- รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ กล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ
- รู้จักสำนึกและขอโทษ แก้ไขในสิ่งผิด
- กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง

คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- รู้จักความพอเพียง ความพอดี
- มีความอดทน อดกลั้น
- รู้จักบังคับตัวเอง
- ไม่กลัวความยากลำบาก
- ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง
- มีสติและเหตุผล

กำหนดเวลาเรียน

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย จัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี) เป็นรายเดือน ทั้งหมด ๑๒ เดือน แบ่งเป็น ๕๒ สัปดาห์

ตารางกำหนดกิจกรรมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุต่ำ ๒-๓ ปี)

กิจกรรมประสบการณ์
๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเล่านิทาน
๓. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๔. กิจกรรมสร้างสรรค์
๕. กิจกรรมเสรี
๖. กิจกรรมกลางแจ้ง
๗. กิจกรรมเกมการศึกษา

โครงสร้างหน่วยประสบการณ์ (สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)

๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑๒ หน่วย)
๒. บุคคลและสถานที่แวดล้อม (๑๓ หน่วย)
๓. ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (๑๓ หน่วย)
๔. สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑๒ หน่วย)

สาระการเรียนรู้ที่ 1

เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สัปดาห์ที่ 1 : หน่วย แรกประทับใจ

1. ชื่อเล่นของเด็ก
2. ชื่อเล่นของเพื่อน
3. ชื่อเล่นคุณครูประจำชั้น
4. ชื่อโรงเรียน ชั้นเรียน
5. สถานที่ตั้งของโรงเรียน (ชุมชน)

สัปดาห์ที่ 2 : หน่วย แรกประทับใจ

1. การทักทายกัน
2. เพศชายและเพศหญิง
3. รูปร่างลักษณะหน้าตา
4. หน้าทีของตนเอง
5. แนะนำตนเอง

สัปดาห์ที่ 3 : หน่วย เด็กดีมีวินัย

1. ของใช้ส่วนตัวเด็ก
2. สัญลักษณ์ประจำตัว
3. การเก็บของเข้าที่
4. การปฏิบัติตนในการใช้ห้องน้ำ
5. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน

สัปดาห์ที่ 4 : หน่วย อวัยวะของหนู

1. หน้าทีของตา
2. หน้าทีของหู
3. หน้าทีของจมูก
4. หน้าทีของปาก
5. หน้าทีของมือ และเท้า

สัปดาห์ที่ 5 : หน่วย การดูแลรักษา อวัยวะของหนู

1. การดูแลรักษาตา
2. การดูแลรักษาหู
3. การดูแลรักษาจมูก
4. การดูแลรักษาปาก
5. การดูแลรักษามือ และเท้า

สัปดาห์ที่ 6 : หน่วย หนูน้อยนักสัมผัส

1. การมองเห็น
2. การดมกลิ่น
3. การได้ยิน
4. การชิมรส
5. การสัมผัส

สัปดาห์ที่ 7 : หน่วย กินดี อยู่ดี มีสุข

1. อาหารดีมีประโยชน์
2. ความสำคัญของการรับประทานอาหาร
3. การล้างมือ
4. การแปรงฟัน
5. สุขนิสัยในการขับถ่าย

สัปดาห์ที่ 8 : หน่วย ขยับกายสบายชีวิต

1. ประโยชน์ของการพักผ่อน
2. ประโยชน์ของการออกกำลังกาย
3. การปฏิบัติตนในการออกกำลังกายและการพักผ่อน
4. ประเภทของการออกกำลังกาย
5. การเล่นเครื่องเล่นสนาม

สัปดาห์ที่ 9 : หน่วย ปลอดภัยไว้ก่อน

1. ความปลอดภัยในการเล่น
2. ความปลอดภัยในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและของมีคม
3. ความปลอดภัยในการใช้ยา
4. ความปลอดภัยบนท้องถนน
5. ความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น

สัปดาห์ที่ 10 : หน่วย หนูน้อยน่ารัก

1. มารยาทในการรับประทานอาหาร
2. มารยาทในการฟัง พูด
3. มารยาทในการเดินผ่านใหญ่
4. การนั่งอย่างถูกวิธี
5. การนอนอย่างถูกวิธี

สัปดาห์ที่ 11 : หน่วย หนูทำได้

1. มารยาทในการไหว้ผู้ใหญ่
2. มารยาทในการกราบผู้ใหญ่
3. มารยาทในการกราบพระ
4. มารยาทในการรับของ ส่งของ
5. มารยาทในการเดิน

สัปดาห์ที่ 12 : หน่วย เด็กดีโตไปไม่โกง

1. ชื่อสัตย์
2. มีความรับผิดชอบ
3. รักความเป็นธรรม
4. มีจิตสาธารณะ
5. มีความพอเพียง

สาระการเรียนรู้ที่ 2

เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก

หน่วยที่ 13 : บ้านแสนสุข

1. ความหมายของบ้าน
2. พื้นที่รอบบ้าน
3. ประเภทของบ้าน
4. ห้องภายในบ้าน
5. การรักษาความสะอาดบ้าน

หน่วยที่ 14 : ครอบครัวสุขสันต์

1. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว
2. หน้าที่ของบุคคลในครอบครัว
3. การปฏิบัติตนที่ดีต่อบุคคลในครอบครัว
4. การมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัว
5. สิ่งที่สำคัญต่อบุคคลในครอบครัว

หน่วยที่ 15 : บ้านเรือนเคียงกัน

1. ชื่อเพื่อนบ้าน
2. การปฏิบัติตนต่อเพื่อนบ้าน
3. การปฏิบัติตนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. การร่วมกิจกรรมกับเพื่อนบ้าน
5. การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

หน่วยที่ 16 : โรงเรียนของฉัน

1. ชื่อโรงเรียน ตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน
2. อาคาร สถานที่ในโรงเรียน
3. บุคคลในโรงเรียน
4. การปฏิบัติตนภายในโรงเรียน
5. การดูแลรักษาสถานที่ต่างๆ ภายในโรงเรียน

หน่วยที่ 17 : ชุมชนน่าอยู่

1. ชื่อชุมชน
2. ความสำคัญของสถานที่ในชุมชน
3. การร่วมกิจกรรมในชุมชน
4. การมีส่วนร่วมในชุมชน
5. การดูแลสาธารณสมบัติที่ใช้ร่วมกันในชุมชน

หน่วยที่ 18 : จังหวัดของเรา

1. ชื่อและสถานที่ตั้ง
2. ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด
3. อาหารพื้นเมืองของจังหวัด
4. ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น
5. สถานที่สำคัญของจังหวัด

หน่วยที่ 19 : อาชีพใกล้ตัว

1. อาชีพของพ่อแม่เรา
2. คุณครูที่รัก
3. คุณหมอ นางพยาบาล
4. พ่อค้า แม่ค้า
5. ชาวนา

หน่วยที่ 20 : อาชีพในฝัน

1. ชื่ออาชีพ
2. การแต่งกายของแต่ละอาชีพ
3. สถานที่ที่ใช้ปฏิบัติงาน
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพ
5. ความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพ

หน่วยที่ 21 : สมาชิกประเทศอาเซียน

1. ชื่อประเทศและธงชาติประเทศของสมาชิกอาเซียน
2. ดอกไม้ประจำชาติสมาชิกอาเซียน
3. ต้นไม้ประจำชาติสมาชิกอาเซียน
4. สัตว์ประจำชาติสมาชิกอาเซียน
5. เพลงประจำชาติอาเซียนตนเองจากผู้อื่น

หน่วยที่ 22 : บ้านและเพื่อนบ้านอาเซียน

1. สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
2. อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ
3. ฤดูกาล
4. ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. พิบัติภัยและภัยธรรมชาติ

หน่วยที่ 23 : วันสำคัญของบุคคลสำคัญของชาติ

1. วันเด็กแห่งชาติ
2. วันครู
3. วันพ่อแห่งชาติ
4. วันแม่แห่งชาติ
5. วันเฉลิมพระชนมพรรษารัชกาลที่ 10

หน่วยที่ 25 : วันสำคัญประเพณีไทย และวันสากล

1. วันสงกรานต์
2. วันลอยกระทง
3. การสืบสานประเพณีไทย
4. วันขึ้นปีใหม่
5. วันคริสต์มาส

หน่วยที่ 24 : วันสำคัญทางศาสนา

1. วันมาฆบูชา
2. วันวิสาขบูชา
3. วันอาสาฬหบูชา
4. มีวันเข้าพรรษา
5. วันออกพรรษา

สาระการเรียนรู้ที่ 3

เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว

หน่วยที่ 26 : รู้จักสิ่งมีชีวิต

1. ชื่อสิ่งมีชีวิต
2. ลักษณะของสิ่งมีชีวิต
3. ประโยชน์จากสิ่งมีชีวิต
4. โทษจากสิ่งมีชีวิต
5. การดูแลรักษาสิ่งมีชีวิต

หน่วยที่ 27 : รู้จักสิ่งไม่มีชีวิต

1. ชื่อสิ่งไม่มีชีวิต
2. ลักษณะของสิ่งไม่มีชีวิต
3. ประโยชน์จากสิ่งไม่มีชีวิต
4. โทษจากสิ่งไม่มีชีวิต
5. การดูแลรักษาสิ่งไม่มีชีวิต

หน่วยที่ 28 : สัตว์โลกน่ารัก

1. ความหมายของสัตว์เลี้ยง
2. รูปร่างลักษณะของสัตว์เลี้ยง
3. ที่อยู่อาศัยของสัตว์เลี้ยง
4. อาหารของสัตว์เลี้ยง
5. การดูแลสัตว์เลี้ยง

หน่วยที่ 29 : โลกของแมลง

1. ชื่อของแมลง
2. ประเภทของแมลง
3. ส่วนประกอบของแมลง
4. ที่อยู่อาศัยของแมลง
5. การป้องกันตนเองจากแมลงมีพิษ

หน่วยที่ 30 : ต้นไม้แสนรัก

1. รูปร่าง ลักษณะของต้นไม้
2. ส่วนประกอบของต้นไม้
3. การปลูกต้นไม้
4. การดูแลรักษาต้นไม้
5. ประโยชน์และโทษของต้นไม้

หน่วยที่ 31 : รู้จักผัก

1. ชื่อของผัก
2. ลักษณะและสีของผัก
3. วิธีการรับประทานผัก
4. ประโยชน์ของผัก
5. การปลูกผักและดูแลผัก

หน่วยที่ 32 : รู้จักผลไม้

1. ชื่อของผลไม้
2. ลักษณะและสีของผลไม้
3. วิธีการรับประทานผลไม้
4. ประโยชน์ของผลไม้
5. การปลูกและดูแลผลไม้

หน่วยที่ 33 : ดอกไม้งามตา

1. ชื่อของดอกไม้
2. ลักษณะและสีของดอกไม้
3. ประโยชน์ของดอกไม้
4. โทษของดอกไม้
5. การดูแลรักษาดอกไม้

หน่วยที่ 34 : ข้าวมหัศจรรย์

1. ชนิดของข้าว
2. ลักษณะของเมล็ดข้าวเปลือก
3. ลักษณะของเมล็ดข้าวสาร
4. ประโยชน์ของข้าว
5. การดูแลและเก็บรักษาข้าว

หน่วยที่ 35 : รู้จักกลางวัน

1. ความหมายของกลางวัน
2. ดวงอาทิตย์ส่องแสงสว่าง
3. กิจกรรมช่วงเวลากลางวัน
4. การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน
5. ประโยชน์ของกลางวันกับสิ่งมีชีวิต

หน่วยที่ 36 : รู้จักกลางคืน

1. ความหมายของกลางคืน
2. ดวงจันทร์ ดวงดาว
3. กิจกรรมช่วงเวลากลางคืน
4. การปฏิบัติตนในเวลากลางคืน
5. ชีวิตสัตว์ในเวลากลางคืน

หน่วยที่ 37 : ฤดูหรรษา

1. ชื่อฤดูกาล
2. ฤดูร้อน
3. ฤดูฝน
4. ฤดูหนาว
5. การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดูกาล

หน่วยที่ 38 : โลกสวยด้วยมือเรา

1. ความหมายประเภทของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ
2. ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ
3. สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
4. ประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
5. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

สาระการเรียนรู้ที่ 4

สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

หน่วยที่ 39 : สิ่งของเครื่องใช้

1. ของเล่นในห้องเรียน
2. สิ่งของเครื่องใช้ในห้องเรียน
3. สิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน
4. ประโยชน์ของสิ่งของเครื่องใช้
5. การดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้

หน่วยที่ 40 : ปลอดภัยในยานพาหนะ

1. ยานพาหนะทางบก
2. ยานพาหนะทางน้ำ
3. ยานพาหนะทางอากาศ
4. วิธีเลือกใช้ยานพาหนะที่ปลอดภัย
5. การดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้

หน่วยที่ 41 : การสื่อสารไร้พรมแดน

1. ความหมายของการสื่อสาร
2. รับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์
3. โทรศัพท์จับใจ
4. สื่อสารทางคอมพิวเตอร์
5. รู้ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

หน่วยที่ 42 : สารแห่งสีสัน

1. สีอสี
2. ประเภทของสี
3. สีที่ได้จากธรรมชาติ
4. แม่สี
5. การเลือกใช้สีอย่างปลอดภัย

หน่วยที่ 43 : สร้างฝันนักคิด

1. เรียนรู้เรื่องตัวเลข 1-5
2. การวัดเปรียบเทียบสิ่งของ 2 สิ่ง
3. เรขาคณิต
4. เวลา
5. ตัวเลขในชีวิตประจำวัน เช่น เงิน

หน่วยที่ 44 : วิทยาศาสตร์สร้างสรรค์

1. ของเล่นที่อยู่รอบตัว
2. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน
3. เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์
4. พลังงานในชีวิตประจำวัน
5. การสังเกตดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว

หน่วยที่ 45 : ทดลองสร้างสรรค์

1. การจม การลอย
2. แร่ดิ่งดูดของแม่เหล็ก
3. การเกิดเสียงดัง เสียงเบา
4. แร่ดิ่ง แร่ผลึก
5. น้ำเปลี่ยนรูป

หน่วยที่ 46 : หนูน้อยดาวพิเศษ

1. ประเภทของขยะ
2. การคัดแยกขยะ
3. การกำจัดขยะที่ถูกต้อง
4. ประโยชน์และโทษของขยะ
5. การป้องกันและลดการทิ้งขยะ

หน่วยที่ 47 : เราชักประเทศไทย

1. ธงชาติไทย
2. การแต่งกาย (ชุดประจำชาติ)
3. การร้องเพลงชาติไทย
4. คำทักทาย
5. ชนิดของอาหารไทย

หน่วยที่ 48 : ท้องแดนอาเซียน

1. ธงอาเซียน
2. ตราสัญลักษณ์
3. คำขวัญ
4. เพลงอาเซียน
5. ภาษาอาเซียน

หน่วยที่ 49 : เรียนรู้วัฒนธรรม

1. ศาสนาและวันสำคัญ
2. ชุดแต่งกายประจำชาติ
3. อาหารประจำชาติ
4. ภาษา/ประเพณีและวัฒนธรรมประจำชาติ
5. การละเล่น/การแสดงและนิทานประจำชาติ

หน่วยที่ 50 : ผู้นำพอเพียง

1. ความพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล
3. ความรอบรู้
4. มีภูมิคุ้มกันที่ดี
5. คุณธรรมความดี

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

(สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี)

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดการจัดประสบการณ์ ให้เด็กอายุ ๒-๓ ปี โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น เป็นการบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและ ทักษะกระบวนการ ผ่านการจัดกิจกรรมประสบการณ์ ๖ กิจกรรม ตลอดจนได้กำหนดการจัดกิจกรรม ประสบการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือกระทำ เกิดความรู้ มีทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและ ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัวยุ ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ในการจัดประสบการณ์ ได้คำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

๑. อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ

๒. ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ

๓. ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล

๔. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน

๕. ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรมและวัฒนธรรมไทย

๖. ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก

๗. สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก

๘. จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

๙. ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๑๐. ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู และชุมชน

ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางการอบรมเลี้ยงดู และการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี ไว้ดังนี้

๑. ดูแลสุขภาพอนามัย และตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล

๒. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และความมั่นคงทางอารมณ์ ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน

๓. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือกลงมือกระทำ เรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า และการ เคลื่อนไหวผ่านการเล่น

๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อม และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กอย่าง หลากหลาย

๕. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาด หลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการอย่างรอบด้าน รวมถึง มีพื้นที่ในการเล่นน้ำ เล่นทราย

๖. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สื่อที่เอื้อให้ เกิดการปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี่ยงการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก

๗. จัดรวบรวมข้อมูล ติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็น รายบุคคลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๘. จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้พ่อแม่ ครอบครัวยุ ชุมชน มีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การ สนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

เพื่อให้เด็กมีพัฒนาตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดการจัดกิจกรรมประสบการณ์ ๗ กิจกรรม เพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ดังต่อไปนี้

๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. กิจกรรมเล่านิทาน
๓. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (กิจกรรมในวงกลม)
๔. กิจกรรมสร้างสรรค์
๕. กิจกรรมเสรี
๖. กิจกรรมกลางแจ้ง
๗. กิจกรรมเกมการศึกษา

กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบไปด้วย

๑. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน
 ๒. การเคลื่อนไหวอิสระ
 ๓. การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย
 ๔. การเคลื่อนไหวตามจินตนาการ
 ๕. การเคลื่อนไหวตามข้อตกลง
 ๖. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์
 ๗. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
 ๘. การเคลื่อนไหวเป็นคู่
 ๙. การทำท่าทางประกอบเพลง
 ๑๐. การทำท่าทางตามความหมายของเพลง
 ๑๑. การเป็นผู้นำและผู้ตาม
 ๑๒. การร้องเพลง
- ฯลฯ

การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ผู้ดูแลเด็กสามารถจัดให้สัมพันธ์กับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ผู้ดูแลเด็กต้องการให้เด็กเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรมนี้อย่างน้อยวันละประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที ก่อนสิ้นสุดกิจกรรมทุกครั้งควรให้เด็กได้พัก เช่น นอน นั่งฟังเพลงเบา ๆ ฯลฯ

- จุดมุ่งหมาย**
๑. ได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
 ๒. กล้าแสดงออกและมีวิธีคิดเริ่มสร้างสรรค์
 ๓. เกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียภาพในการเคลื่อนไหวตามจังหวะ

- ๔. รู้จักปรับตัวเมื่อทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน
 - ๕. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน
- วัสดุอุปกรณ์**
- ๑. เครื่องประกอบจังหวะ เช่น รำมะนา กลอง กรับ ฆ้อง ฯลฯ
 - ๒. แถบบันทึกเสียงเพลง เครื่องเล่นเทป
 - ๓. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น ห่วงหอย แถบผ้า ถูทราย ฯลฯ
- กิจกรรม**
- ๑. ร้องเพลง ท่องคำกลอน คำคล้องจอง และเคลื่อนไหวตาม บทเพลง คำกลอน คำคล้องจอง
 - ๒. เคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น เดิน วิ่ง กระโดด ฯลฯ ตามสัญญาณ นัดหมายหรือตาม จังหวะเพลง
 - ๓. เคลื่อนไหวอิสระตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้มากที่สุด ขณะเดียวกัน ให้คำนึงถึงการใช้พื้นที่ ระดับและจังหวะ ในขณะที่เคลื่อนไหวของร่างกาย
 - ๔. เล่นเครื่องเล่นดนตรีง่าย ๆ ประเภทเคาะ เช่น กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ และเคลื่อนไหวประกอบ
 - ๕. ให้เด็กเคลื่อนไหวตามความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้อุปกรณ์ ประกอบในการเคลื่อนไหว เช่น ห่วง แถบผ้า ถูทราย ฯลฯ
- ข้อเสนอแนะ**
- ๑. สร้างบรรยากาศให้เด็กเกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน สนุกสนาน และ มีความเป็นกันเอง
 - ๒. ไม่บังคับถ้าเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ควรให้เวลา และให้โอกาสจนกว่า เด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรม
 - ๓. ควรให้เด็กได้แสดงออกอย่างทั่วถึง

กิจกรรมเล่านิทาน

- จุดมุ่งหมาย**
- ๑. เพื่อให้เด็กเกิดจินตนาการ จากเรื่องราวของนิทานที่รับฟัง
 - ๒. เพื่อให้เด็กสามารถตอบคำถามจากเรื่องราวของนิทานที่รับฟัง
 - ๓. เพื่อให้เด็กได้รับความรู้เพิ่มเติมจากเรื่องราวของนิทานที่รับฟัง

บทบาทและหน้าที่ของครู

เล่า และถ่ายทอดเรื่องราวผ่านตัวละครในนิทาน ที่เป็นผู้ดำเนินเรื่องโดยมีเหตุการณ์ และอุปสรรคมาเพื่อเป็นบททดสอบให้เด็กได้เลือก ตัดสินใจ และคิดตาม รวมถึงมีการแนะนำแนวทาง ในการแก้ปัญหาให้กับเด็ก เพื่อทำให้เด็กมีความเข้าใจในเรื่องราวที่ถ่ายทอดมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

- จุดมุ่งหมาย**
๑. เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวแผนการจัดประสบการณ์
 ๒. เพื่อให้เด็กมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู และครู จะได้อุ้ดูแลพฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด
 ๓. เพื่อให้เด็กได้ฝึกความมีระเบียบวินัย มารยาทในการฟัง พูด และลักษณะนิสัยที่ดี

ลักษณะการจัดเนื้อหา

เป็นการเตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตแบบบูรณาการ โดยจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ประจำสัปดาห์แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา โดยให้ครอบคลุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานเชื่อมโยงทั้ง ๘ กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์สำหรับการเรียนรู้ต่อไปในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากแยกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะได้ดังนี้

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๕. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
๖. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
๗. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี
๘. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

บทบาทและหน้าที่ของครู

ก่อนจัดประสบการณ์ ครูจะต้องศึกษาการทำแนวทางในการจัดประสบการณ์นี้อย่างละเอียด เพื่อได้แนวทางในการจัดเตรียมประสบการณ์ให้กับเด็ก และจัดเตรียมสื่อการจัดประสบการณ์ที่ได้เสนอแนะไว้ อย่างครบถ้วน เพื่อที่จะทำให้การสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างสมบูรณ์อย่างไรก็ตาม ครูอาจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

การจัดประสบการณ์เนื้อหาให้เด็กต้องจัดกิจกรรมให้เด็กสนใจ เช่น

๑. ทักทายตามแหล่งเรียนรู้
๒. การเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
๓. การเล่าประสบการณ์ตามเนื้อหาต่าง ๆ
๔. การอภิปราย ชักถาม
๕. การสนทนา ตอบคำถาม
๖. ทักษะกระบวนการกลุ่ม
๗. การทดลอง
๘. การอธิบายสิ่งต่าง ๆ
๙. ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน
๑๐. การแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง
๑๑. การแสดงบทบาทสมมติ
๑๒. การลงมือปฏิบัติจริง
๑๓. การรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5

- ๑๔. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
- ๑๕. การนับจำนวน เพิ่ม ลด
- ๑๖. การเปรียบเทียบเวลา
- ๑๗ การจำแนกเปรียบเทียบ
- ๑๘. การเล่านิทาน
- ๑๙. การร้องเพลง
- ฯลฯ

กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี

จุดมุ่งหมาย

- ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ มีความมุ่งหมายที่สำคัญโดยเฉพาะ ดังนี้
๑. เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ด้วยการประกอบกิจกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และสนองความต้องการของเด็กทางการเล่นที่แฝงไว้ซึ่งการศึกษา
 ๒. เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง คิดค้นคว้า และสร้างสรรค์ด้วยความสนุกและเพลิดเพลินแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องวิตกกังวล
 ๓. เพื่อฝึกทักษะการเตรียมความพร้อมด้านประสาทสัมผัสทั้งห้าทางตาและมือ เกิดพัฒนาการทางการตัดสินใจ การมีเหตุผล รู้ขนาด จำนวนสี และรูปลักษณะ ทั้งช่วยฝึกเขาวนปัญญา อันเป็นทางนำหรือเตรียมเด็กไปสู่การอ่านและการเขียนในโอกาสต่อไป
 ๔. เพื่อฝึกเด็กให้ทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนและเพื่อนภายในสังคมเล็ก ๆ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 ๕. เพื่อฝึกให้รู้จักประหยัดวัสดุการศึกษา ฝึกเด็กให้รู้จักการเล่นเครื่องเล่น การเก็บรักษา อุปกรณ์เครื่องเล่น ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและครบถ้วน
 ๖. เป็นวิธีการที่เด็ก ๆ ได้รับความรัก ความอบอุ่น การอบรมเลี้ยงดู และการปกป้องให้เกิดความปลอดภัยที่จะอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข
 ๗. เป็นวิธีการช่วยส่งเสริมเด็ก ๆ ได้รับความพัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจและร่างกาย สติปัญญาและสังคม ครบถ้วนพร้อมในโอกาสเดียวกัน
 ๘. เป็นวิธีการช่วยให้ครูทราบปัญหา ความคับข้องใจเด็ก ทำให้ครูสามารถหาวิธีช่วยคลี่คลายปัญหาแก่เด็กได้
 ๙. เป็นวิธีการปูพื้นฐานประสบการณ์ และความรู้ ให้เด็กมีความพร้อมสามารถช่วยตนเองได้ถูกต้อง เหมาะสมกับวัยของเด็ก พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างเป็นสุข
 ๑๐. เป็นวิธีที่ช่วยให้ครูทราบความสนใจเป็นพิเศษของเด็ก และสามารถประเมินผลพัฒนาการ และพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนได้ พร้อมทั้งจะรายงานลงในสมุดรายงานประจำวันเด็กแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๑. เป็นวิธีการช่วยให้ครูต้นตัวอยู่เสมอ ในการที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
สำรวจแหล่ง วัสดุ อุปกรณ์ และคิดค้น สร้างสรรค์ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ขึ้น เพื่อ
ส่งเสริมความพร้อมให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๑๒. เป็นวิธีการช่วยลดการสูญเปล่าทางการศึกษา ให้ปัญหาเด็กเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๑ ลดลง ซึ่งกำหนดการจัดศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรีหรือมุม
ประสบการณ์ไว้ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรี หรือมุมประสบการณ์ และจัด
ดำเนินการ จัดอย่างน้อย ๕ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรี หรือมุมประสบการณ์ ให้
เด็กได้เรียนรู้ในแต่ละวัน อย่างน้อยวันละ ๒ ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมเสรี หรือมุม
ประสบการณ์

กิจกรรมกลางแจ้ง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายกลางแจ้ง ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีสุขภาพดีขึ้น
๒. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และฝึกประสาทสัมผัส
ระหว่างมือกับตา มือกับเท้า
๓. เพื่อเป็นการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ สังคม สติปัญญา และ
จินตนาการของเด็ก

ลักษณะการจัดกิจกรรม

๑. การละเล่นพื้นเมือง
 ๒. เกมต่าง ๆ
 ๓. การเล่นบ้านจำลอง
 ๔. การเล่นทราย
 ๕. การเล่นน้ำ
 ๖. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
 ๗. การเดินทรงตัวบนกระดาน
 ๘. การเดินตามแนว
 ๙. การเดินถอยหลัง
 ๑๐. การรับ - ส่ง บอล
 ๑๑. การขว้างบอลไกล
 ๑๒. การเตะบอลเข้าประตู
 ๑๓. การกลิ้งบอลกระทบเป้า
 ๑๔. การปาเป้า
 ๑๕. การโหนตัว
- ฯลฯ

บทบาทและหน้าที่ครูในการจัดกิจกรรม การเล่นกลางแจ้ง

การออกกำลังกายของเด็ก ๆ นั้น ได้แก่ การวิ่ง การกระโดด การม้วนหน้า ม้วนหลัง การกลิ้ง การปีนป่าย การวิ่งแข่ง การลาก การเข็น เป็นต้น ในการเล่นนั้น บางอย่างจำเป็นต้องมีสื่อประกอบด้วย แต่บางอย่างไม่จำเป็นต้องมีสื่อก็ได้ แต่ผู้ดูแลเด็กจะต้องเตรียมตัวเพื่อจัดกิจกรรมให้เด็ก บทบาทและหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กที่ควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง คือ

๑. หากจะให้เด็กเล่นเครื่องเล่นสนาม ผู้ดูแลเด็กจะต้องทำการตรวจสอบเครื่องเล่นนั้นว่าอยู่ในสภาพเรียบร้อยหรือไม่ หรือจะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่
๒. ผู้ดูแลเด็กจะต้องแนะนำการเล่นที่ถูกวิธีและปลอดภัยให้กับเด็กทุกครั้งจึงให้เล่น
๓. ผู้ดูแลเด็กต้องฝึกระเบียบวินัยให้เด็กทุกครั้งที่มีการเล่นกลางแจ้ง
๔. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยผู้ดูแลเด็กคอยดูแลอย่างใกล้ชิด
๕. เมื่อเลิกเล่นแล้ว เก็บสิ่งของให้เข้าที่ และทำความสะอาดบริเวณที่เล่นให้เรียบร้อยทุกครั้ง
๖. ให้เด็กทำความสะอาดร่างกายพร้อมทั้งแต่งกายให้เรียบร้อยทุกครั้งหลังจากเลิกเล่นกลางแจ้งแล้ว

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนาการกระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎ กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเด่นเป็นกลุ่ม ได้เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เกมการจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับเกม การสังเกตรายละเอียดของภาพ เกมการหาความสัมพันธ์ ฯลฯ

เกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่นควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จากภาพไปสู่รูปทรงและสัญลักษณ์ที่ซับซ้อนขึ้น เมื่อครูให้เด็กเล่นเกมใหม่ควรแนะนำวิธีการเล่น และเมื่อเล่นเสร็จครูควรตรวจสอบความ ถูกต้อง บางเกมเด็กอาจตรวจสอบคำถามได้ด้วยตนเอง

เกมการศึกษานี้ครูสามารถผลิตได้ด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้เด็กเล่นเกมการศึกษาเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มย่อย ทุกวัน โดยอาจจัดวางไว้ให้เด็กเลือกเล่นทบทวนตามความต้องการนอกเหนือจากเวลาที่กำหนด

- จุดหมาย**
๑. รู้จักสังเกต เปรียบเทียบ และจำแนก
 ๒. ส่งเสริมการคิด หาเหตุผล และการตัดสินใจแก้ปัญหา
 ๓. ส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
 ๔. ส่งเสริมการเล่นร่วมกัน

ตัวอย่างเกมการศึกษา

- เกมจับคู่** * เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น
- จับคู่ที่เหมือนกันทุกประการ
 - จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน
 - จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน
 - จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก

- จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วน ๆ
- * เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ (แผนภาพเกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่)
- * เกมการเรียงลำดับ (แผนภาพเกมการเรียงลำดับ)
- * เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เช่น เกมการตัดต่อ
(จำนวนชิ้น ตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น)
- * เกมลอตโต (แผนภาพลอตโต)
- * เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปมัย
- เกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้

กิจกรรมประจำวัน สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ศูนย์บริการสาธารณสุข ๑๖ ลุมพินี สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	
เวลา	กิจกรรมประจำวัน” สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันศูนย์ฯ ๑๖ ลุมพินี
๐๗.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	- รับเด็ก ตรวจสอบสุขภาพ รับเงินค่าบริการ สนทนากับผู้ปกครอง ทำกิจกรรมเล่นกลางแจ้ง
๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.	- เข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ ทำกิจกรรมเคลื่อนไหวเพลงประกอบ ท่าทางบริหารร่างกาย
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	- ดื่มนม ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำปัสสาวะ ล้างหน้า
๐๙.๓๐ – ๑๐.๐๐ น.	- เข้าห้องทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ และกิจกรรมเกมการศึกษา
๑๐.๐๐ – ๑๐.๑๐ น.	- พักเข้าห้องน้ำปัสสาวะ ดื่มน้ำ
๑๐.๑๐ – ๑๐.๔๕ น.	- เข้าห้องทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรีเล่นตามมุมต่าง ๆ อาทิ มุม บล็อก มุม ศิลปะ มุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติ มุมพลาสติกสร้างสรรค์
๑๐.๔๕ – ๑๑.๐๐ น.	- เก็บของเล่นล้างมือเตรียมตัวรับประทานอาหาร
๑๑.๐๐ – ๑๑.๕๐ น.	- รับประทานอาหาร – ผลไม้ – ดื่มน้ำ – แปรงฟัน – ล้างหน้าเข้าห้องน้ำปัสสาวะ ล้างมือ
๑๑.๕๐ – ๑๒.๐๐ น.	- สวดมนต์ นั่งสมาธิ นอนหลับพักผ่อน
๑๒.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	- ตื่นนอน ล้างหน้าทาแป้ง รับประทานอาหารนม ผลไม้ , ดื่มน้ำ
๑๔.๐๐ – ๑๕.๓๐ น.	- ทำกิจกรรมระหว่างรอผู้ปกครองมารับ เช่น ร้องเพลงร่วมกัน
หมายเหตุ	วันจันทร์ – ทำความสะอาดเครื่องเล่นสนาม วันอังคาร – วันศุกร์ เช้า = เล่นเครื่องเล่นสนามหมุนเวียนกัน

หมายเหตุ อาจปรับได้ตามความเหมาะสม

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับ พัฒนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับ พัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย เรียนรู้ผ่านการเล่นที่น่าสนใจ สนุกสนาน โดยได้กำหนดพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

ภายในห้องเรียน ห้องเรียนแต่ละห้องจะเน้นความสะอาด สวยงาม ปลอดภัย ตกแต่งบอร์ดด้วยเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหน่วยที่เด็กกำลังเรียนอยู่ในแต่ละสัปดาห์ ภายในห้องเรียน จะมีมุมประสบการณ์ พร้อมสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กได้ เรียนรู้จากการสัมผัสทั้งห้า เพราะมีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีจากศูนย์ การเรียนกิจกรรมเสรีหรือมุมประสบการณ์ เช่น มุมร้านค้า มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมของเล่นพลาสติก มุมดนตรี มุมแต่งตัว มุมนิทาน นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้จัดทำห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ภายในห้องเรียนเพื่อ ความสะอาด และปลอดภัยของเด็ก

ภายนอกห้องเรียน จัดตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้วยพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ผักสวนครัว ไม้ยืนต้น หน้าอาคารเรียน จัดให้มีสระน้ำ เพื่อเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลา และมีสวนหย่อมด้านหน้าเพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลิน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กได้ศึกษานอกสถานที่ ทำให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติของจริง ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตดี สนุกสนานกับการเรียนรู้ มีคุณครูจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ยึดหลักการสะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อ

สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่เด็กมี ระบบในการควบคุมสื่ออย่างเป็นระบบ มีผู้ดูแลรับผิดชอบ มีกระบวนการดังนี้

๑. การจัดหา มีการสอบถามความต้องการในการใช้สื่อของครูผู้สอน โดยให้แต่ละห้อง นำเสนอทุกต้นปีการศึกษา

๒. การจัดเก็บ สื่อทุกประเภทมีทะเบียนคุม มีเอกสารชัดเจน

๓. การจัดการ เมื่อลงทะเบียนแล้วจะแยกให้ครูประจำชั้นรับได้ เก็บได้โดยให้แต่ละห้อง นำเสนอทุกต้นปีการศึกษา

๔. การซ่อม จะมีการสำรวจสื่อทุกสิ้นภาคเรียน เพื่อดูว่าสื่อใดชำรุดจะซ่อมบำรุงหรือจำหน่าย

ลักษณะของสื่อ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท

๑. **สื่อธรรมชาติ** หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืช ผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น
๒. **สื่อสิ่งพิมพ์** หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติกราฟ เป็นต้น
๓. **สื่อวัสดุและอุปกรณ์** หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์เพื่อประกอบการเรียน เช่น บัตรคำ หุ่นจำลอง เกมการศึกษา เครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง เป็นต้น
๔. **สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง** หมายถึง สื่อที่ไม่มีตัวหนังสือกำกับ เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ เครื่องหมายต่าง ๆ
๕. **สื่อเทคโนโลยี** หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้น เพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโทรทัศน์ วัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น เทปบันทึกภาพ (วีดีทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์ คอมพิวเตอร์ ซีดี วีซีดี เป็นต้น

แหล่งการเรียนรู้

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการ ของเด็กแต่ละวัย บูรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่สนุกสนาน โดยได้ดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้ดังนี้

๑. **ภายในห้องเรียน** เน้นความปลอดภัย สะอาด สวยงาม ภายในห้องมีมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการสัมผัสทั้ง 5 สำหรับมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวิทยาศาสตร์ มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น

๒. **ภายในสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย** จัดให้มีบรรยากาศที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีต้นไม้ ต่าง ๆ มีห้องพยาบาล ห้องรับประทานอาหาร และอื่น ๆ

๓. **ภายนอกสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย** คือ สถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด โบสถ์ มัสยิด โรงพยาบาล เทศบาล สถานีตำรวจ ที่ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ศาลาว่าการเมืองพัทยา ศาลากลางจังหวัด สถานีดับเพลิง ตลาด และอื่น ๆ ได้กำหนดพาเด็กไปศึกษาเรียนรู้ตามโอกาสที่สมควร

การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย ได้กำหนดแนวปฏิบัติการ อบรมเลี้ยงดู โดยเน้นการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ได้แก่

ด้านร่างกาย ส่งเสริมให้เด็กใช้ร่างกายตามความสามารถ

ด้านอารมณ์ จิตใจ ส่งเสริมการตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและปลอดภัย

ด้านสังคม ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด

ด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กได้สังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพื่อสร้างความเข้าใจและใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริมการคิด และการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับวัย

การอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอายุ 2- 3 ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิตของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดกิจกรรมในแต่ละวัน ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก โดยผ่านการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก โดยได้กำหนดแนวปฏิบัติกรอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน ดังนี้

๑. การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี เป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การนอน การทำความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการดูแล สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และการแสดงมารยาทที่สุภาพ นุ่มนวล แบบไทย

๒. การเคลื่อนไหวและการทรงตัว เป็นการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อแขนกับขา มือกับนิ้วมือ และส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหว หรือออกกำลังกายทุกส่วน โดยการจัดให้เด็กได้เคลื่อนไหว ทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และตามความสามารถของวัย เช่น คว้า คลาน ยืน เดิน เล่นนิ้วมือ เคลื่อนไหว ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามเสียงดนตรี ปีนป่ายเครื่องเล่นสนามเด็กเล็ก เล่นม้าโยก ลากจูงของเล่นมีล้อ ขี่จักรยานทรงตัวของเด็กเล็กโดยใช้เท้าช่วยไถ

๓. การฝึกประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ - ตา เป็นการฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ให้พร้อมที่จะหยิบจับ ฝึกการทำงานอย่างสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา รวมทั้งฝึกให้เด็กรู้จักคาดคะเน หรือระยะเวลาของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเทียบกับตัวเองในลักษณะใกล้เคียงกับไกล เช่น มองตามเครื่องแขวน หรือโมบายที่มีเสียงและสี ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ เล่นหยอดบล็อกรูปทรง-ลงกล่อง ตอกหมุด โยนรับลูกบอล เล่นน้ำ เล่นปั้นแป้ง ใช้สีเทียนแท่งใหญ่วาดเขียนขีดเขียน เป็นต้น

๔. การส่งเสริมด้านอารมณ์ เป็นการส่งเสริมการเลี้ยงดูในการตอบสนองความต้องการของเด็ก ด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดความอบอุ่นและมีความสุข เช่น สบตา อุ้ม โอบกอด สัมผัส การเป็นแบบอย่างที่ดีในการด้านการแสดงออกทางอารมณ์ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็กแสดงออกอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน ปลูกฝังการชื่นชมธรรมชาติรอบตัว เป็นต้น

๕. การส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และ บุคคลใกล้ชิด โดยการพูดคุยหยอกล้อ หรือเล่นกับเด็ก เช่น เล่นจ๊ะเอ๋ เล่น โยกเยก เล่นประกอบคำร้อง เช่น จันท์เจ้าเอ๋ย แมงมุม ตั้งไข่ล้ม หรือพาเด็กไปเล่นนอกบ้าน พบปะเด็กอื่นหรือผู้ใหญ่ภายใต้การ ดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น พาไปบ้านญาติ พาไปร่วมกิจกรรมที่ศาสนสถาน เป็นต้น

๖. การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ เป็นการกระตุ้นการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการมองเห็น การได้ยินเสียง การได้กลิ่น การลิ้มรส และการสัมผัสจับต้องสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกันในด้าน ขนาด รูปร่าง สี น้ำหนัก และผิวสัมผัส เช่น การเล่นมองตนเองกับกระจกเงา การเล่นของเล่นที่มีพื้นผิว แตกต่างกัน เป็นต้น

๗. การส่งเสริมการสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้ สิ่งรอบตัวผ่านเหตุการณ์ และสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ รู้จักสำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เช่น มองตามสิ่งของ หันหา ที่มาของเสียง ค้นหาสิ่งของที่ปิดซ่อนจากสายตา กิจกรรมทดลองง่าย ๆ เป็นต้น

๘. การส่งเสริมทักษะทางภาษา เป็นการฝึกให้เด็กเปล่งเสียง เลียนเสียงของผู้คน เสียงสัตว์ต่าง ๆ รู้จักชื่อเรียกของตนเอง ชื่ออวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ชื่อพ่อแม่หรือผู้คนใกล้ชิดและชื่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนฝึกให้เด็กรู้จักสื่อความหมายด้วยคำพูดและท่าทาง ชี้ชวนและสอนให้รู้จักชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ จากของจริง อ่านหนังสือนิทานภาพหรือร้องเพลงง่าย ๆ ให้เด็กฟัง เป็นต้น

๙. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดและตามจินตนาการของตน เช่น ชีตเขียนวาดรูปอย่างอิสระ การเล่นบล็อกขนาดใหญ่ เล่นของเล่นสร้างสรรค์ พูดเล่าเรื่องตามจินตนาการ เล่นสมมติ เป็นต้น

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องให้ครอบคลุมพัฒนาการเด็กที่ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินสถานการณ์ปกติ ขณะที่เด็กทำกิจกรรมประสบการณ์ประจำวันและช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกตการสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล และผลงานของเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุป เพื่อบันทึกผลพัฒนาการลงในสมุดบันทึกพัฒนาการประจำชั้นเรียนของเด็กและบันทึก ในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน ตลอดจนจรรยาบรรณผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับทราบและรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่องโดยดำเนินการต่อไป

ก่อนเรียน จัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียน จัดทำเครื่องประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ บันทึกผลการเรียน บันทึกสุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้อง กับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียน มีการนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ

คือ การนำผลประเมินมาสรุปและจัดระดับพัฒนาการ ดังนี้

ระดับ ๓ คือ ดี หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติถูกต้องได้คล่องแคล่วชัดเจน และเชื่อมั่น

ระดับ ๒ คือ พอใช้ หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมถูกต้องแต่ยังไม่คล่องแคล่ว ไม่มั่นคง

ระดับ ๑ คือ ควรส่งเสริม หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้น้อยหรือไม่ได้เลย แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติได้บ้าง แต่ต้องให้ความช่วยเหลือ

ระยะเวลาการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้คือ

๑. ประเมินพัฒนาการประจำแต่ละกิจกรรม
๒. ประเมินพัฒนาการประจำวัน
๓. ประเมินพัฒนาการประจำภาค/ปี

วิธีประเมินพัฒนาการ

๑. การสังเกต ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ
๒. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจจะมีการบันทึกการสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่
๓. ตรวจสอบผลงานและวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การนำกรอบการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปใช้ และมีการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก ให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สำหรับเด็กอายุ ๒-๓ ปี และดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม

- สร้างความตระหนัก
- พัฒนาบุคลากร
- จัดระบบสารสนเทศ
- จัดระบบบริหารจัดการในรูปกรรมการ

๒. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

- คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- หน่วยประสบการณ์การเรียนรู้
- แผนการจัดประสบการณ์

๓. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

- ระบบการประเมินพัฒนาการ
- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
- การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

๔. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- งานธุรการ การเงินและพัสดุ
- งานบุคลากรและการบริหารจัดการ
- งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- งานการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

๕. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- หน่วยงานต้นสังกัด
- คณะกรรมการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๖. สรุปและรายงาน

- สรุปการประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- รายงานผู้ปกครอง
- รายงานประชาชน
- รายงานหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุน

๗. การปรับปรุงและการพัฒนา

- ปรับแผนปฏิบัติงานปีต่อไป
- ปรับปรุงหลักสูตร
- ปรับปรุงการบริหารจัดการ
- ปรับปรุงระบบสนับสนุนคุณภาพ
- ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน สำนักอนามัย สนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยมีจุดหมายคือ มุ่งให้เด็กมี พัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ตาม ความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เด็ก

ภาคผนวก

๑. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐